

à la bárdos

XX. ÉVFOLYAM 2008. TAVASZ
A TATABÁNYAI BÁRDOS LÁSZLÓ GIMNÁZIUM ÉLMÉNYMAGAZINJA. MEGJELNIK ÉVENTE ÖTSZÖR

NAGY TAMÁS FELVÉTELE A BÁRDOS HÜSZÉVES JUBILEUMI ÜNNEPELYÉN KÉSZÜLT EGYKORI ÉS MAI TANULÓKRÓL (2007. OKT. 27.)

A Bárdos eredményei az elmúlt évtizedben

Van mivel elszámolnunk!

Ezt az iskolát – ideális esetben, persze – a diák nyolc évig használja igény szerint napközi otthonnak, elfekvőnek, szellemi zárt osztálynak. Aki tudatában van élete nyomorúságának – márpedig ez a megvilágosodás általában bekövetkezik –, túri a tűrhetlent, átizzadja a napi néhány órát, és valami homályos eredetű kultúrfőlénnyel és megadó mártíromsággal tekint végig a tatabányai síkon.

Oktatókutató és Fejlesztő Intézetnek nevezik azt a hivatalt, ahol nyilvántartják az egyes iskolák adatait, eredményeit, és ezeket évről évre összevetik, elemzik, kimutatják a kimutatni valót. Nem unalomból teszik, inkább mondjuk a mihez tartás végett. A Bárdost is el tudjuk helyezni a középiskolák kánonjában, és érdemes megismernünk, mi alapján tehetjük ezt.

Az érettségi eredmények pontos képet adnak a diákok és persze a tanárok munkájáról. 2005-ben és 2006-ban összesen 679 diák tett vizsgát, ebből 160 emelt szinten, ami a megyei gimnáziumok közt százalékban és számarányban is a legmagasabb. A diákok eredménye a legfontosabb tárgyakból (kötelező tárgyak, biológia, fizika, földrajz, nyelvek, informatika) 60% felett volt, igaz, kémiából és franciából senki sem érett-

ségizett. Emelt szinten érettségiztek magyarból, matekból, történelemből, és biológiából, emellett középszinten fizikából, földrajzból, biológiából és infromatikából is.

2002 és 2006 között a jelentkező diákok 79,6%-át vették fel valamilyen felsőoktatási intézménybe, 1991 és 1995 között ez még csak 30,9% volt. A nagy ugrást 1996 jelentette, amikor az előző évi 53%-os eredmény 70%-ra szűkött fel, azóta kisebb ingadozásokkal ez a szám egyre nő, 2006-ban elérte a 83%-ot. Fejlődésünk dinamikusabb a legtöbb megyei gimnáziuménál. Az Árpád és az Eötvös 1992-ben jobb értékekről indult (62% és 67%, Bárdos 28%), 2006-ra pedig ugyanott állnak, ahol mi (80% és 86%). A Kossuth 14 éve 40-50%-on stagnál. A Bárdosból legtöbbször gazdasági, műszaki szakra jelentkeznek (nem véletlen, hiszen a matek, fizika és info érettségiken érik el a diákok a legjobb eredményeket – 70% felett), jelentős még a bölcsészek és az egészségügyi irányban továbbtanulók aránya. A természettudományi és művészeti képzéseket alig néhány ember választja.

Összehasonlítási alapot nyújthat az úgynevezett elvárható érték és hozzáadott érték viszonya. Az elvárható érték egy olyan adat, melyet a szakemberek bizonyos szempontok lapján (szociális környezet, korábbi eredmények) iskolára szabottan százalékos

értékben állapítanak meg, az ettől való eltérés a hozzáadott érték, mely megmutatja, hogy az adott intézmény teljesítménye negatív vagy pozitív irányban változott. A 2002–2006-os időszakra a Bárdos elvárt értéke 70,09%, a hozzáadott érték pedig 9,55%. Érdekes megjegyezni, hogy a Fellner Jakab Szakközépiskola hozzáadott értéke

Évek	Bárdos	Árpád	Eötvös
1992	28	62	67
1994	40	58	58
1996	70	69	68
1998	64	75	79
2000	68	80	85
2002	80	76	86
2004	80	79	82
2006	83	80	86

A BÁRDOS, ÁRPÁD ÉS A TATAI EÖTVÖS GIMNÁZIUMOK FELVÉTELI EREDMÉNYEI SZÁZALÉKBAN (1992–2006, JELENTKEZŐ/FELVETT)

Iskolák	Elvárható érték	Átlag	Hozzáadott érték
Bárdos	70,09	79,64	9,55
Árpád	72,62	75,77	3,16
Eötvös	75,10	76,35	1,25

AZ ELVÁRHATÓ ÉRTÉK ÉS HOZZÁADOTT ÉRTÉK VISZONYA A 2002–2006-OS ÁTLAGÉRTÉK ALAPJÁN SZÁZALÉKBAN

ugyanerre az időszakra 22%, bár lényegesen kevesebb az elvárás.

Néha megjelenik egy-egy iskolaújság homályosan felfedezhetően az aulában, és a röpdogákba, dülledt, vérekes szemmel tehetetlenségében halaként tárogó tanárok szakálásába befáradó diák cikkeket olvas számokról, adatokról, meggyőzésről. Hát aztán – gondolja? Én viszont azt mondom: rajtad is múlik.

MONOSTORI ANDREA

A CIKKHEZ MÉG TOVÁBBI KÉT TÁBLÁZAT TARTOZIK.

6 és 8 évfolyamos	90,2
4 és 8 évfolyamos	75,1
4 és 6 évfolyamos	70,7
6 évfolyamos	65,3
8 évfolyamos	65,1
4, 6 és 8 évfolyamos	61,1
4 évfolyamos	57

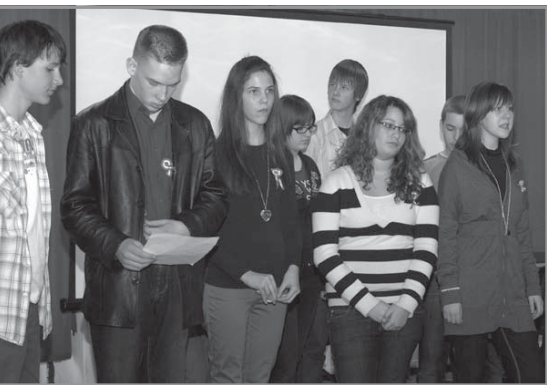
A GIMNÁZIUMTÍPUSOK FELVÉTELI EREDMÉNYEI SZÁZALÉKBAN (2002–2006, JELENTKEZŐ/FELVETT)

Ha tovább zörogünk, és nincs felszálló,
nem lesz, ki téged hazakisér...

Nagy hírek a kisvilágból

„Esküszünk, hogy rabok tovább nem leszünk...”

Március 15-e... Kokárda, ünneplő, jó filmek a TV-ben, műsor a suliban. Na jó, azért tudunk valamit Petőfiről és a többiekéről, és azért a Nemzeti dal sem ismeretlen.

NAGY TAMÁS FELVÉTELEI

Mivel idén – sokak bánatára – március 15-e szombatra esett, ezét március 14-én, pénteken ünnepeltünk a suliban. Ebben az évben a 8. a osztály vette kézbe az ügyet osztályfőnökük, Magi Mária tanárnő vezetésével. Nem hétköznapi műsorban volt részünk. Petőfi és Jókai, a Nemzeti dal, az egyetemi ifjúság, a 12 pont... Igen ám, csak hogy zselés hajjal, vagány kézfogással, trendi cuccokban, kemény – talán éppen ezért hatásos – zenével. Végignéve az arcokon szinte felváltva láttam a hirtelen megdöbbenést és a tetsző mosolyt.

Mindannyian sokat hallhattunk már a 8. a-ról. Innen-onnan, jót és rosszat, mint bármelyik más csapatról a suliban. De egy biztos, ezt a műsort nagyon eltalálták. Sikert a megszokottat vadi újként előadni. 14 éves létükre magabiztos fellépés, az izgalom legapróbb jelei nélkül. Dolbi Digital hangzás a 12 pont felolvasásakor. És hogy ez nekünk hogy tetszett? Meglepő, de nem is ási-toztuk végig! Röviden annyit, hogy le a kalappal!

Kakaókoncert

Március 28-án ismét kakaókoncertet adott Vörös Gyula vonósnégyes zenekarával. A második félév első

előadásán Goldmark Károly B-dúr vonósnégyeséből – sajnos – csak egy részletet adták elő: a negyvenperces darabnak az első két tételét ismerhette meg a közönség.

Vörös Gyula ezúttal is nagy hangsúlyt helyezett a zenei nevelésre, a moduláció azaz hangnenváltás szerepét igyekezett bemutatni a diákoknak. Azok, akik helyesen válaszoltak a feltett kérdésekre Lola és Rúza Magdi koncertjegyeket nyerhettek. A kakaó és a kalács – mint mindig – finom volt, különös figyelmet érdemelt a kedves kiszolgálás. Köszönjük a szép estét!

Szöszmötölő

2008. március 19-én a nagy sikerre való tekintettel ismét megnyitotta kapuit a lassan hagyományná váló szöszmötölő. Saci néni és a 9. évfolyam, illetve a 10. d és 12. c osztály segítségével csodálatos húsvéti dekorációk kerültek ki a kisdíjakok kezei közül. Akik ezúttal lemaradtak, ne csüggedjenek, ugyanis hamarosan újabb szöszmötölő indul, ezúttal anyák napja alkalmából. Szerkesztőségünk tudomása szerint az papírgyűjtésből befolyt összeget teljes egészében erre fordítja az iskola, így az odalátogatók a legjobb minőségű anyagokkal dolgozhatnak majd.

1 forint, 2 forint...

Mindannyian tudjuk, hogy az idei év tavaszától nem aprózzhatjuk el az árat 1 illetve 2 forintosokkal. Természetesen a pénzermék kivonása a forgalomból nem egyszerű feladat. Igaz, ma már nem fizethetünk boltokban aprópénzzel, de a posták, illetve a bankok még elfogadják. Aki azonban meg kívánt szabadulni a jövőben nem használatos forintoktól, annak lehetősége volt különböző helyeken összegyűjteni azt. Így például a sulinkban is egy nyilvános gyűjtőhely volt fenntartva rögtön az aulában, a bejáratnál szemben. Gondolom, mindenkinek feltűntek az aprópénzzel teli üvegek. Katonáné Berki Ildikó tanárnő elmondta, hogy ez az összeg nagyon is fontos helyre kerül. A Mosolygós Gyermekéért Alapítvány kapta kézbe az egy- és kétforintosokat. A tanárnő hozzáfűzte, hogy ez igazán szép gesztus, és örülhetünk neki, hogy az empátia legalább a Bárdosban még működik. Ugyanis ennek az

alapítványnak köszönhetően, illetve a támogatásukkal immár második éve tíz diák ingyen étkezhet az iskolában. Így az általunk összegyűjtött 33150 forint egy igazán szép, nemes, segítő szándékú gesztus. Mindannyian ügyesek voltunk!

Angliai cool-túra

Iskolánk tizenkilenc diákja kerekedett fel Magi Mária tanárnővel a Gabonamag Alapítvány támogatásával tavaszi tanulmányútra Angliába.

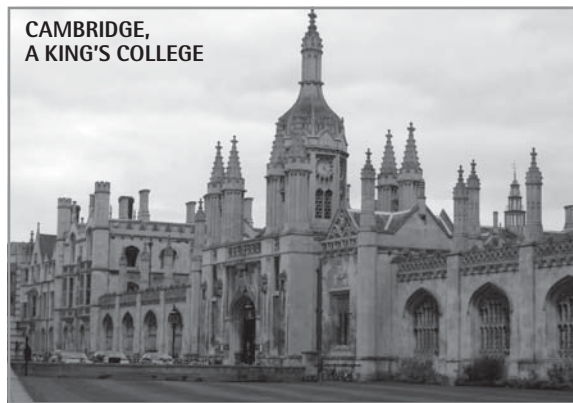

KÉPEK: MAGI CINTIA, SZÖVEG: MIHÓCZY MERCÉDESZ

Március 17-én korán reggel indultak a repülőterre, és izgatottan vágtak neki az utazásnak. Hosszú repülő- és buszút után megérkeztek Cambridge-be, ahol három amerikai várta őket. Ők segítettek a diákoknak az angol nyelv gyakorlásában. A vendéglátók csapatépítő játékokkal fogadták őket. Másnap a templomban Biblia- és angolórát tartottak nekik, amik délelőttönként folytatódtak. Így a tanulók mélyebben megismerkedtek a Biblia történeteivel, Jézus életével. A következő két napban Anglia fővárosa, London volt az úti cél. A kis csapat a King's Cross pályaudvarra érkezett meg, ahol megkeresték a Harry Potter-könyvekből ismert 9 és ¾. vágányt. Megnézték a Tower-t, a Tower Bridge-et, a Buckingham Palotát, a Westminster Apátságot, a Big Bent, a Parlamentet, a London Eye-t, ezenkívül jártak a Downing Streeten és a St. James Parkban is. A British Múzeumban érdekes kiállításokat tekintettek meg. Húsvét vasárnap részt vettek az ünnepi misén. Délutánonként csapatversenyeken mérték össze tudásukat és ügyességüket, illetve megismerkedtek Cambridge városával és látnivalóival.

A diákok nagyon élvezték a táborot, mert lehetőségük nyílt az angol nyelv gyakorlására, sőt még jobban megismerhették Anglia kimeríthetetlen kultúráját.

CAMBRIDGE,
A KING'S COLLEGE

FOTÓ: MAGI CINTIA

Bárdos-híradó

Szűcs Ágnes magyar irodalom tárgyiból az OKTV országos döntőjében 25. helyezést ért el. Hudacsek Klaudia és Sárfi Norbert a német OKTV országos döntőjében 13. és 15. helyezést ért el. Kis Gábor a költészet napján tartott megyei szavalóversenyen első helyezést ért el. Ratkó József költő *Az ének megmarad* című versét adta elő. A Kitaibel Pál Biológiai Versenyen Csaplár Mariann (10. a) megyei hatodik helyezést ért el. A „Szép magyar beszéd” verseny megyei fordulójába jutottak: Niebling Dóra (5. a), Fülöp Luca (8. a). A „Nyelvünkben élünk” versenyen Barna Veronika megyei harmadik, May Anna megyei első helyezést ért el, ezzel az országos fordulóba jutott. A városi zenetörténeti versenyen a 8. b csapata első helyen végzett. A Zrínyi Ilona Országos Matematika-versenyen Wiszt Attila (8.) 9., Major-Eisler Botond 24. lett. A Savaria Történelmi Versenyen Legát Csaba (11. c) megyei negyedik, Mihóczy Mercédesz (11. c) megyei hatodik helyezést ért el. Az Irinyi János Kémia-versenyen Kató Zoltán (9. a) megyei harmadik helyen végzett. A Nemes Tihámé Országos Számítástechnikai Verseny programozói csoportjában Miglász Dániel (9. a) 8. helyen végzett. Külön gratulálunk a versenyzőket felkészítő pedagógusoknak.

À LA BÁRDOS ☛ A Bárdos László Gimnázium élménymagazinja. Megjelenik ötször egy tanévben. XX. évf., 2008. tavaszi szám. Szerkesztők: Csonka Nikolett, Kis Gábor, Monostori Andrea, Szűcs Ágnes. Munkatársak: Kincses Brigitta, Weiszengruber Dóra. Felelős szerkesztő: Nagy Tamás. Olvasószerkesztő: Dobrova Zita és Sipos Etelka. Felelős kiadó: Sándor János igazgató. A lap címe: Bárdos László Gimnázium. 2800 Tatabánya, Gál István-ltp. 701. Telefon: 34/311-749 E-mail: alabardos@gmail.com, nohab008@gmail.com Felhívjuk kedves olvasóink figyelmét, hogy a korrekciós tájékoztatás érdekében a cikkeknek akkor is megjelenést biztosítunk, ha tartalmukkal a szerkesztőség nem azonosul.

➔ A cikkhez tartozó további két táblázat a tantárgyankénti összehasonlítást tartalmazza.

iskolák	angol	német	magyar	matek	tört.	biol.	fizika	földr.	francia	inform.	kémia
Bárdos	-	-	60	77,4	72,6	68,6	-	-	-	-	-
Árpád	-	-	59,5	55,6	63,9	73,6	-	-	-	-	-
Eötvös	-	-	61,6	71,9	70,2	70,2	74,2	-	-	-	-

A TATABÁNYAI BÁRDOS ÉS ÁRPÁD, ILL. A TATAI EÖTVÖS GIMNÁZIUMOK EMELT SZINTŰ FELVÉTELI EREDMÉNYEI SZÁZALÉKBAN (2005–2006)

iskolák	angol	német	magyar	matek	tört.	biol.	fizika	földr.	francia	inform.	kémia
Bárdos	71,7	68,7	63,6	73,5	73,5	72,1	71,1	69,0	-	74,8	-
Árpád	65,5	64,6	70,2	70,7	67,3	73,5	76	71,9	-	72,9	-
Eötvös	66,4	67,4	66,1	75,6	74,1	78,9	75,5	68,6	-	70,2	96,3

A TATABÁNYAI BÁRDOS ÉS ÁRPÁD, ILL. A TATAI EÖTVÖS GIMNÁZIUMOK KÖZÉPSZINTŰ FELVÉTELI EREDMÉNYEI SZÁZALÉKBAN (2005–2006)

CSAK HAZAI PRÓFÉTÁK

Megyebeli sikerünknek – számos rajtunk is múló, ill. tőlünk független – oka van: a vizsgált időszakban a nyolcévfolyamos képzésünk legjobb osztályai ballagtak el; a gyerekiány, a finanszírozási gondok és a társadalom morális válsága a kisebb iskolákat erősebben sújtják. A korábbi években a fenntartó lehetőségei határáig értékelte iskolánk célkitűzéseit. Megyénk és régióink azonban az országos rangsorban csak a középmezőny alján szerénykedik.

A KORÁBBI években a pszichológia, a kommunikáció és médiatudomány, valamint a nemzetközi tanulmányok bizonyultak „sikerszakoknak”, azaz a felvételiző diákok nagy része ezeket a képzéseket jelölte meg első helyen, hiszen ahogy a hozzáértők mondták, a lehetőségek megsokszorozódtak, a megszerzett diplomákkal bárhol el lehetett helyezkedni, nemcsak az adott szakmában. A nagy népszerűség hatására megemelkedtek a ponthatárok, így bekerülni szinte csak a kitűnő tanulóknak volt esélye. A kevésbé lelkesek szerint azonban a korlátlan lehetőségek tárházának tartott divatszakkokat elvégezve a fiatalok csak a társadalom eltartottjai, az élehetetlen human értelmiségiek népes tábort szaporítják. Ez a szemlélet – és a magas ponthatár – mára eluralkodott, ennek köszönhetően az érdeklődés valamennyire megcsappant, pszichológiára és nemzetközi tanulmányokra a megkérdozettek közül 2-2, kommunikációra 1 diák jelentkezett első helyen.

Emellett érdekes, hogy a régi, nagy múltú, korábban divatos képzéseket, mint a jogász vagy orvos szakot az előző években ezekre felvételizőknél jóval kevesebben választották. Összesen hárman jelölték be a jogász szakot a felvételi lap első három helyének valamelyikén, orvosira pedig mindössze egy diák jelentkezett. Ennek nyilvánvaló okai a pálya túltelítettségéről keringő hírek, és az, hogy ezeken az egyetemeken legendásan sokat kell tanulni. Ezzel szemben a társadalmilag szintén elismert gazdasági szakok (ahol állítólag csak színházba jár az ember köztársasági ösztöndíjjal) népszerűsége töretlen, az alkalmazott közgazdaságtan, turizmus-vendéglátás vagy gazdasági menedzsment mellett ötven döntöttek. Mindenképpen meg kell azt is említeni, hogy a reál szakokra is sokan jelentkeztek, informatikusnak és építészmérnöknek első helyen ketten-ketten, és egy-egy tanuló szeretne alkalmazott matematikus vagy közlekedésmérnök lenni. Bölcsésznek mindössze hárman jelentkeznek, „ha már sehova nem vesznek fel, oda biztosan”- jelszóval. A testneveléssel kapcsolatos pályák is kedveltek, három végzős választotta, testnevelő-edző valamint rekreáció és egészségfejlesztés szakokon.

Emelt szintű érettségét az elvárásoknak megfelelő arányban tesznek majd a diákok. Többnyire egy tantárgyból, többnyire a kötelező érettségi tárgyakból, de megjelenik köztük az informatika, a spanyol nyelv és a testnevelés is. Csak ketten jelentkeztek két tárgyra, és négyen voltak olyan merészek (vagy lusták), hogy csak középszintre adták be a papírjaikat.

Ki, hová, milyen szinten?

Még mindig a pszichológia és a kommunikáció a legnépszerűbb szak? Mi a helyzet a hagyományos, nagy társadalmi elismertséggel bíró pályákkal, mint az orvos vagy jogász? Lapunk szerkesztősége tizenkilenc utolsó évfolyamban tanuló diákokot kérdezett meg továbbtanulási szándékáról.

RIPORT: SZÜCS ÁGNES, ILLUSZTRÁCIÓ: ORBÁN ZITA

A tizennyolc éves lovas-terapeuta

A FELVÉTELEK A RIPTALANYOKTÓL SZÁRMAZNAK

Bánszky Noémi 12. b-s tanuló évek óta foglalkozik beteg gyerekek lovas-terápiájával, a Kutató Diákok Országos Szövetségének tagjaként a lovak viselkedéséről és a terápia módjairól végez kutatásokat, állandó levelezésben áll neves intézetekkel. Emellett a KutDiák magazinba is ír, részt vesz honlapjuk fejlesztésében. Noémit kutatásairól, hobbjáról, továbbtanulási szándékáról kérdezték az **À La Bárdos** – SZÜCS ÁGNES interjúja

☛ Pontosan milyen területen kutatasz?

– Többféle területen is kutatok, először a lovak rendellenes sztereotípiáival foglalkoztam. Magyarra lefordítva, a lovak rossz szokásaival, elsősorban azokkal, amelyeket a stressz okozott náluk. Nem arra gondolok, hogy agresszívok voltak, hanem olyasmire, hogy valamilyen negatív hatásra elkezdtek rágni a saját lábukat, vagy

állandóan a jászol felé fordultak, és ott rágták, amit találtak, és sokszor önsértő magatartásformák is kialakultak. Illetve az utóbbi időben főleg lovas-terápiákkal foglalkozom, ahol azt vizsgálom, mit vált ki az embereknél a stressz, és ezt hogyan lehet lovas-terápiával kezelni.

☛ Hogyan jött az ötlet, hogy ezzel foglalkozz?

– Három éve a Diákbiológus Napokon indultam, nyertem, és ezután jött a felkérés a KutDiáktól, hogy kutassak náluk. A Kutató Diákok Országos Szövetségének van egy mentorlistája, melyen több mint nyolcszáz professzor szerepel, és hozzájuk lehet jelentkezni kutatni. Így jelentkeztem egy olyan professzornál, aki a lovakkal foglalkozik, és nála vizsgáltam a karórágással illetve a szitálással kapcsolatos szokásokat. A későbbiek során pedig önállóan foglalkoztam lovas-terápiával.

☛ Hol nyílik erre lehetőség?

– Itt, Tatabányán a Lapatári-malomban tartot-

tam néhány alkalommal lovas-terápiát, gyakorlaton pedig Dunaalmáson és Vértesszőlősen voltam. De évközben nem foglalkozom vele, csak elméleti munkával. Kapcsolatban vagyok pszichiátriain-terezetekkel, és tőlük kapok segítséget. Illetve vannak betegek, akikkel tartom a kapcsolatot, adatokat küldenek nekem.

☛ Körülbelül mennyi időt szánsz erre?

– Teljesen változó. Most áprilisban megyek Gödöllőre egy konferenciára, és hogy arra felkészüljek, az egy héti napi egy-két órát vesz igénybe. De vannak holtidőszakok is, mikor napi félóra, míg az e-maileket megnézem, és legújabbban azokból statisztikát csinálók. De tényleg teljesen változó. Mikor a lovas-terápiát csináltam nyáron, akkor napi három-négy órát is elvitt.

☛ A tanulmányaidat is ebben az irányban szeretnéd folytatni?

– Igen, a gyógypedagógiát jelöltem meg elsőként, és utána lehet szakosodni lovas-terápiára. Remélem, felvesznek...

☛ De egyáltalán hogyan jött a szenvedély a lovak iránt?

– Gyerekkoromban kezdődött, a lovaglással. Igazából nem tudom megmagyarázni, mert a családomból senki nem lovagol, szeretik az állatokat, de inkább csak távolról. Én mindig állatbolond voltam, és nagyon szerettem volna megtanulni lovagolni. Egyszer elvittek, és utána otthagadtam. Egy évig lovagoltam, és utána jött a kutatómunka.

☛ Anyagilag nem volt megterhelő ez az elfoglaltság?

– Nekem nem, mert ott is dolgoztam. Egy évig voltam fizetős vendég, utána szerződést kaptam: a csikókat és a nehezen lovagolható lovakat kellett „lelovagolnom”, így már ők fizettek nekem.

☛ Milyen élményeid voltak az oktatás során?

– Az oktatás elég nehéz dolog, főleg, hogy én nyáron elsősorban kicsikkel foglalkoztam. Illetve a terápiás nevelésnél sok aranyos történet van. A legszebb Dunaalmáshoz kötődik, ahol volt egy autista kisfiú, aki évek óta nem szólalt meg. Egy-két hét lovas-terápia után azt mondta az egyik lónak, hogy nagyon szeretlek. Ezzel elindult egy hosszabb folyamat, és úgy tudom, most már folyamatosan beszél. Illetve szintén a lovas-terápiához köthető az a kislány, aki Tourette-szindrómás volt, és elég nehéz volt rávenni arra, hogy szívesen lovagoljon. Az első pár hét arról szólt, hogy valamilyen módon kedvet csináljak hozzá. Egyszer véletlenül megláttam egy csipkerózsikás póloban, és ettől kezdve az egész terápia Csipkerózsikára épült. Innentől mindig úgy kezdtük, hogy ez Csipkerózsika lóva, vagy Csipkerózsika talált neki feladatokat, és ezt már nagyon élvezte. Főleg ilyesmi történnek... és rengeteg lovasbaleset, persze.

☛ Neked is voltak már sérüléseid?

– Igen, lovasoknál úgy szokott lenni, hogy azért nem járnak iskolába, mert versenyen vannak, vagy mert kórházban... Nálam azért nem így van, de elég sok sérülésem volt: térdemmel, derekammal, izomszakadások, bokámmal. Nem veszélytelen sport.

☛ Köszönöm az interjút, és a továbbtanuláshoz és a kutatáshoz sok sikert kívánok!

A DIÁKOK KÖRÉBEN EGYRE NÉPSZERŰBB A LOVAGLÁS

A 11. a-ban tanul két leány. GYÓRIK ESZTER hobbi szinten lovagolt, edzői motivációra és saját maga kipróbálása végett próbálta meg a díjugratást. Egy lovasbaleset miatt egy időre abba kellett hagynia a lovaglást, de most már újra elkezdte...

KOVÁCS VANDA 2007-ben a Távlovagló Országos Junior Bajnokságban második helyezést ért el, 120 km-en versenyez lovával, Rodinnel. A 2008-as évet Bábólnán kezdi, ez egy rangos, nemzetközi verseny. Távlati céljai között szerepel a 2009-es Távlovagló

Junior Világbajnokság, amelyre ugyanitt kerül sor. Három éve versenyez, egy évadban öt alkalommal kerül sor a megmérettetésre.

Osztálytársak, barátok így szívesen lovagolnak együtt is. A két lovaglási irányzat teljesen elkülönül egymástól, szinte csak a ló közös benne. Fontos a lovas és a ló közötti összhang, a kitartás (főleg távlovaglásban) és a rengeteg gyakorlás (ez pedig inkább a díjugratásban). „Ló és ló” között hatalmas különbségek vannak: a díjugratásban általában használt nagyobb testű és méretű lovak (rengeteg fajta bevált) nagyban különböznek a kisebb testű, kecsesebb arab lovaktól (távlovaglásban szinte egyedüli és legsikeresebb fajta). Az irányzatok szétválása ellenére ez a sportág olyan kevés résztvevővel rendelkezik, hogy a lovasok közötti összetartás a lovaglás és a ló szeretetének további szépségeire is rávilágít!

Volt egyszer egy bögös, volt egyszer egy zenekar...

Elhunyt Orszáczky Jackie. Ki volt ő? A magyar könnyűzene világszerte legjelentősebbnek tartott képviselője, hihetetlenül tehetséges muzsikus. Lenyűgöző volt színpadi jelenléte, zenei intelligenciája. 1969-ben csatlakozott a korszakalkotó Syrius együtteshez. Az alábbi írásban ennek az elfeledett zenekarnak a bemutatásával emlékezünk Jackie-re.

Az idősödő zenész feleségével, Tina Harroddal alkotott egy zenekart, többször hazatért KÉPFORRÁS: INTERNET

Könnyen dobálózunk a legekkel annak ellenére, hogy az idő nemegyszer bebizonyította már, jöhet egy még jobb. A hazai rocktörténetben azonban volt egy zenekar, melynek hároméves korszakára nyugodtan elmondhatjuk, minden idők egyik leg-egyénibb világú bandája volt, s ez a Syrius. Sajnos csupán három évig dolgozhattak, mivel míg külföldön jelentős eredményeket értek el, idehaza mindössze egy nagylemezük készült el.

A Syrius története 1962-ben, tehát a hazai beat megelöző szirupos tánczenei közegben született meg. Az első formáció öttagú volt: Fehér Lajos dob, Molnár Ákos orgona, Varga Dénes basszusgitár, Rákosi László ritmusgitár és a zenekart alapító, a fúvós hangszereken játszó Baronits Zsolt. A későbbi fiatal beatsoportokkal ellentétben a Syriusban meglehetősen magas – 25 év – volt az átlagéletkor, zenéjükben is „öregesek” voltak, hiszen a melodikus tánczenét választották stílusuknak. Az 1964-es hazai beat betörésekor is csak úgy tudtak fennmaradni, hogy saját számokat játszottak szinte minden stílusban. 1966-ban érték el első jelentősebb sikerüket, az akkoriban valóban újnak és eredetinek számító pol-beat műfajban, a *Fekete patkány* című számuk első helyezést ért el az akkori pol-beat fesztiválon. A siker nyomán megkapták első külföldi meghívásukat. A IX. világifjúági találkozóra, melyet Lengyelországban rendeztek meg. A következő évben, 1967-ben is aratott a Syrius, ötödik helyezést értek el a Magyar Ifjúság

beatversenyén, mely helyezés igen komolynak számított az Illés, Omega, Metró, Liversing mögött. Sikerdaluk címe a Tranzisztori volt, mellyel harmadik helyezést értek el a Magyar Televízió és a Rádió második Táncdalfesztiválján. A Tranzisztori egyik szerzője egy új tag volt, az énekes-orgonista Pápay Faragó László, kinek belépésével csak megerősödött a beattal ellentétes slágergyártók nem kis száma. A slágergyártók szokásos évi seregszemlájén a következő – 1968-as – Táncdalfesztivál döntőjében is ott volt a Syrius, már a legendás nagycsappal (Orszáczky Miklós, Veszelinov András, Pataki László, Baronits Zsolt, Ráduly Mihály).

Ezekben az években rövid idő alatt számtalan személycserét bonyolítottak le. Míg végül is Baronits Zsolt egyedül marad, s olyan zenészeket hív a Syriusba, akiket a későbbiek során nem egy cikk szupereggyüttesként emleget. A dobos Veszelinov András az Atlantiszból. Pataki László orgonista az első magyar underground csapatból, a Liversingből, Orszáczky Miklós basszusgitáros az új Rákfogóból jött a Syriusba. Az együttes első számú sztárja a fuvalán és tenorszaxofonon játszó Ráduly Mihály volt a Pege együttesből. Ráduly, miután Pege Aladár kvartettjével megnyerte a Magyar Rádió 1970-es jazzversenyét, elvitte a legjobb szólista díját is a montreux-i dzsesszfesztiválon. Teljesítménye elismerésképpen egyéves ösztöndíjat kapott a bostoni Berklee School of Musicban.

SYRIUS A BÁRDOSBAN IS!

A Bárdos indulásakor több felsőbb évfolyamú diák és számos tanár a Syrius rajongója volt. Közülük is kitűnt Süveges Amália filozófiatanárnő elkötelezettsége. A szerenádón a

legendás Syrius-bakelit meghallgatására invitálta kedves tanítványait. Bizonyos értelemben Jackie sorsát követve azóta ő is külföldön él.

1970 februárjában mutatkoztak be a Csanádi utcai dzsesszklubban, ahova csak hatvan zenetársukat hívták meg. A koncerten kiderült, csodálatos új hang született, a hazai rockéletben eddig még nem hallott jazzrock formáció alakult. A Syriust sajnos a műfaj vezetői úgy könyvelték el, mint újabb dzsesszegyüttest, a hivatalos vélemény s az e mögött húzódó hozzáállás, a támogatás hiánya nagymértékben hozzájárult az együttes három évvel későbbi szétválásához.

Már a megalakulás évében egyre nagyobb lett a Syrius-koncertlátogatók száma, klub-

jaikban, a Metróban, a Ganz-MÁVAG-ban, de főképp a Bercsényi utcában egy-egy koncert alkalmával sokan kint rekedtek. Nyáron a dunai hajón játszottak, ahol minden koncert után rendszeressé vált a jam-session, s ezekkel az igen magas szintű bulikkal még csak növelték a Syrius népszerűségét. Ausztráliába Charlie Fischer producer meghívására mentek ki, s a hazai rock történetében elsőként óriási karriert futottak be külföldön, az év végére a Syrius lett Ausztrália első számú zenekara. A listákon olyan nevekkel vették fel a versenyt, mint a Rolling Stones, Kinks, Free. Pataki László és Orszáczky Miklós szerzeményeit ausztrál együttesek tűzték műsorukra. Még egy fokmérő a kinti sikerekről: P. Scultrone, az egyik legnevesebb modern zeneszerző a sydney-i opera megnyitóműsorára komponált művét a Syriusra akarta bízni, de sajnos az 1973-as visszahívásból nem lett semmi. Egy később, de már nem ebben a felállásban készült lemez, a Széttört álmok zenéje is ebben az időben készült, amire Canberrában egy baletet írtak, s óriási sikerrel játszották. A külföldi út után a hazai rockosabb igények miatt egy gitárossal bővült a Syrius, a választás Tátrai Tiborra esett. A szakma is igen nagyra értékelte az együttest, az év végi, az Ifjúsági Magazin által meghirdetett szakmai szupereggyüttesbe három Syrius-zenészt, Patakit, Rádulyt és Orszáczkyt szavazták be. Az 1973-as évben két fesztiválon is részt vett a most már haggatag Syrius, első díjat nyertek a ljubljani dzsesszfesztiválon, a második nem versenyjellegű fesztivál, inkább seregszemle volt. A magyar rocktörténet első, eddig egyben utolsó rockfesztiválján, a diósgyőri futballarénában léptek fel óriási sikerrel. A közönségsiker mellett azonban hiába várták a tévé, a rádió és a lemezgyár ajánlatait – ezek a kommunista kultúrpolitika rostája miatt – elmaradtak.

1973 végén már nem volt Syrius, s ebben személyes ügyek is szerepet játszottak. Ráduly és Orszáczky egyre többet lépett fel a Rákfogó együttesrel, de Orszáczkyt is hívták vissza Ausztráliába, ő már csak az engedélyekre várt, így végleg kilépett a zenekarból. (1979-ben meg is kapta az engedélyt, és Jackie Orszáczky Bermoioda néven alapított egy instrumentális zenét játszó öttagú együttest, amellyel sokfelé koncertezett.)

A nyár folyamán Ráduly is elhagyta az együttest, Franciaországban, majd az Egyesült Államokban telepedett le.

A sorozatos kudarc után Baronits újjászervezte a csapatot, de az állandósult tagcserék és a populáris stílusokhoz való nagymértékű közeledés miatt, a Syrius körüli legenda végleg szertefoszlott. A Baronits oldalán maradt három zenész közül Veszelinov Andrást 1976-ban Brunner Győző váltotta fel, Tátrai Tibor a második lemez (Széttört álmok) után az Olympia zenésze lett. Pataki László az 1977-es Metronóm után végleg elhagyta a Syriust. Ezután a zenekar feledésbe merült.

Orszáczky már a rendszerváltás előtt is járt itthon, majd a kilencvenes évektől rendszeressé váltak haza fellépései. Utolsó interjújában magáról így vallott: „Nem akarok nagyképu lenni, mégis azt mondom, hogy az vagyok ott is, ami itt – egy öreg zenész, akit mindenki szeret.”

ÖSSZEÁLLÍTOTTA: SZIRMAI BENCE

Ez csak rock'n'roll...

Szerkesztőségünk tudomására jutott, hogy iskolánk több tanulójának részvételével megalakult a **Tumbling Dice** névzetű, **Rolling Stones** emlékenekar. A hosszú és kemény próbák után az együttes február 29-én mutatkozott be a nagyközönség előtt, melynek soraiban számos tanuló is ott lehetett. A csapatról és a koncertről **Szirmai Bencével**, a **Tumbling Dice** szellemi atyjával beszélgettem.

☛ **Pontosan milyen körülmények között keletkezett az együttes?**

– Ez egy elég érdekes történet. A lényeg röviden az, hogy szombatonként Kővári Gábor barátommal gyakran mulattuk az időt a hajdani Turul mozi előtt, és ilyenkor énekeltünk. Általában a kedvenc **Guns 'n' Roses** és **Rolling Stones** számaink hangzottak el az itt lakók nagy örömeire. Egy ilyen önfeléd mulatozás alkalmával pattant ki a fejünkől a gondolat, hogy megalapítjuk a zenekart.

☛ **A hirtelen elhatározást hogyan sikerült valóra váltani?**

– Elkezdtünk társzenészeket keresni, igaz, kezdetben kevés sikerrel jártunk, mert az általunk felkért profi zenészek sorra visszautasították az ajánlatot. Ekkor jutott eszembe **Laskay Peti** osztálytársam, aki szívesen vállalta a dobos szerepét. Ezután már ment minden, mint a karikacsapás, ugyanis énekesünk már volt **Kővári Gábor** személyében, jómagam szólógitárosként tevékenykedtem, és belépett az együttesbe **Gáli Dávid** ritmusgitáros és **Jusztin Marcell** basszusgitáros is.

☛ **Ha jól tudom, nem csak öttagú a banda. Hogyan kerültek képbe a többiek?**

– Az első próbák alkalmával úgy éreztük, hogy valami hiányzik a zenéből, így megkértük **Laskay Danit**, hogy szaxofonozzon nekünk. Miután már mindkét **Laskay**-t a bandában tudhattuk, és a bilentyűseink sorra kudarcot vallottak, a fiúk apja, **Laskay Zsolt** felajánlotta segítségét, amiért rendkívül hálásak vagyunk neki. Így folytak tovább a próbák, de még mindig üres volt a zenénk. Ekkor jutott eszünkbe, hogy vokál is kellene a csapat-

ba, így rövidesen csatlakozott néhány vállalkozó szellemű lány, **Aradi Fruzsina**, **Csaplár Mariann**, **Ősz Fanni** és **Weiszengruber Dóri**. Így kialakult a végleges felállítás.

☛ **Hol tudtok ennyien próbálni?**

– Kezdetben egy kis garázsban próbáltunk harminc watton, igaz, nem az egész bandával, de így is méltatlannak találtuk a körülményeket. Szerencsére **Peti** egy ismerősön keresztül profi próbatermet tudott szerezni, így a február 29-i koncertre már teljes erőbedobással tudtunk készülni.

☛ **Úgy tudom, hogy ennek ellenére nem ment minden akadálymentesen a koncerten. Meséj erről!**

– Igen, már a kezdés sem volt egyszerű, mert a hangtechnikusok elkéstek, és a megbeszélte dolgok felét nem hozták el. Végül is minden megoldódott, bemelegítettünk és belevágtunk. Az egyórás várakozás miatt a közönség idegei pattanásig feszültek, így már a koncert elején fergeteges volt a hangulat. Az általános jókedvet még a vokálmikrofon műszaki hibája sem oszlatta el. Sőt, mikor színpadra lépett a **Fék** vendégzenekar, a nézősereg önkívületi állapotba került.

☛ **Mindent együttvéve elégedett vagy az ösbemutatóval?**

– Mindenképpen. Száznál is több fizető vendég magáért beszél. Igaz, hogy nem minden úgy sikerült, ahogy terveztük, de reméljük, sokak számára emlékezetes koncertet adtunk.

☛ **Gondolom, nem ez volt az egyetlen fellépés. Mit terveztek a jövőre nézve?**

– Az első koncert után már nincs megállás, mindenképpen szeretnénk fellépni még számos helyen. Segítőink jelenleg is ezen dolgoznak, és úgy néz ki, hogy turnézunk egyet hamarosan a környező városok és falvak füstös kocsmáiban, illetve művelődési házaiban. Remélem, hogy ezek után szert teszünk egy kis ismertségre és elismertségre, ugyanis véleményem szerint napjainkban pont az ilyen zenekarokra van a legnagyobb igény.

☛ **Sok sikert kívánunk céljaitok eléréséhez!**

KIS GÁBRIEL

A SZERZŐ FELVÉTELE

A Kárpát-medence sugaras szerkezetű vasúti fővonalainak összekapcsolására az 1800-as évek végén számos új mellékvonalat építettek hazánkban. Ezek közé tartozott a Győrt – Veszprémen keresztül – Dombóvárral összekötő helyi érdekű vasútvonal is, amelyet később államosítottak. A mostoha terepviszonyok miatt a szakaszt több részletben bakták át a forgalomnak. Legkésőbb a **Bakony-szentlászló–Veszprém** vonalat nyitották meg: 1896. december 16-án. A **Magas-Bakony** vonulatai között csordogáló **Cuha-patak** szűk és erősen kanyargó szurdokvölgye nem igazán alkalmas vasútvonal vezetésére, ezért hatalmas dicséret illeti a kor szakembereit, amiért megbirkóztak ezzel a nehéz feladattal.

A fáradtságos munka nem volt hiábavaló, mivel hazánk talán legszebb fekvésű nyomvonalát hozták létre. A páratlan látvány napjainkban is ámulatba ejti az iskolába, munkába igyekvőket és természetbarátokat egyaránt. A 2006. évben azonban felmerült a vasútvonal bezárásának ötlete. Az itt élők és az erre kirándulók közel 14 ezer aláírást gyűjtöttek össze, hogy ezt megakadályozzák. Ezekben az években kezdték szervezni a vasútmentő túrákat. Egy ilyen felejthetetlen túra részese lehettem én is február 9-én.

Szombat hajnalban álmosan keltem, de erőt adott a tudat, hogy nem akármilyen, hanem a vasút megmentéséért megyünk ma túrázni. Körülbelül másfél óra utazás után megérkeztünk **Vinyére**. A szervezők már lázasan készülődtek, igyekeztek minél gyorsabban túraútvonalra és jó tanácsokkal ellátni az idelátogatókat. Miután ránk került a sor, és felvettük a startcsomagot, megkezdtük utunkat a **Cuha-patak** völgye felé. Két kilométer gyaloglás után hirtelen elfogyott előlünk az út, és egy kis csermellyel kellett szembenéznünk. Nem tűnt túl mélynek, de megpróbáltunk biztonságosan átkelni egy sekélyebb részen. Ez sajnos nem sikerült. Csurom vizes lett a nadrágom és a cipőm, de szerencsére nemsokára kisütött a nap, így nem fáztam annyira. A váratlan incidens után a sárga jelzést követve **Cesznek** felé vettük az irányt. Ha

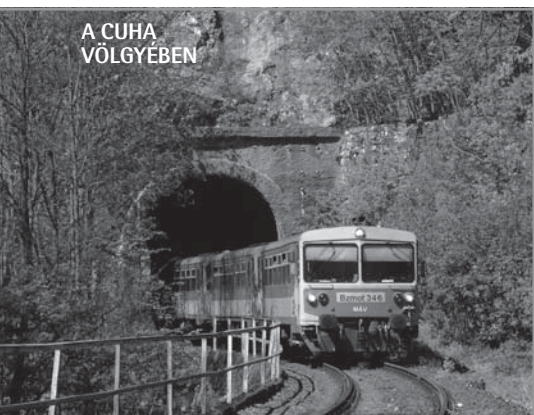
A FIZIKAI ERŐNLÉT IS FONTOS

NAGY TAMÁS FELVÉTELE

A LEGNÉPSZERŰBB ÚTICÉL

marosan megpillantottuk a cseszneki vár tornyait. Szép lassan fölkapaszkodtunk a várba, ahova az első ellenőrzőpontot helyezték. Gyönyörködtünk egy darabig a csodálatos kilátásban, majd ismét útra keltünk. Miután megmásztuk a cseszneki várat, azt hittük, hogy lábaink fellelegezhetnek egy időre, de a zöld jelzés ezúttal a Zörög-hegy irányába kalauzolt bennünket. A hosszas kaptató után megérkeztünk a csúcsra, ahonnan madártávlatból figyelhettük meg a korábban érintett várat. A hegyről lefelé már könnyebbnek bizonyult a dolog, így elfogyaszthattuk az otthon gondosan becsomagolt szendvicseinket. Öt kilométer

A CUHA VÖLGYÉBEN

FOTÓ: DANI SZABOLCS

megtétele után a Cuha-patak völgyébe értünk. A mellettünk elhaladó vonat az alagutak segítségével nyilegyenesen szelte át a dímbes-dombos terepet. Mi természetesen a kacskaringós, jóval hosszabb utat kényszerültünk választani. Egy kis kitérővel megtekintettük a Porva-Csesznek vasútállomást, majd a lenyűgöző látványt nyújtó erdei úton ballagtunk tovább. Többször átkelve a Cuha-patakon (az út sajátossága miatt), mohás fák között végül visszaértünk Vinyére. A célban a szervezők egy emléklappal és egy kitűzővel köszönték meg segítségünket. Pár perc pihenő után elindultunk hazafelé.

A hosszú út alkalmat adott a látottak újbóli felidézésére, és úgy éreztem, hogy máris visszahúz a szívem. Aki már járt ott, talán ismeri ezt az érzést, és egyetért velem, amikor azt mondom, hogy hatalmas kár lenne megszüntetni ezt a vonalat. Azt hiszem, hogy a vonat nélkül valami hiányozna a természeti képből. Természetesen még számos vasúttal megközelíthető szép hely található az országban, ahol felmerült az állomások bezárása. Bizonyos leépítés lehet, hogy szükségszerű, de arra kérek mindenkit, hogy segítsen megőrizni értékeinket, és néha a mónikasó, illetve az Xbox 360 helyett túrázzon egyet a vonattért.

KIS GÁBRIEL

Egy magyartanár vallomása

Szilvási Csabával készített interjút BÉRCES KAROLINA. A Péch Antal magyartanárát sokan ismerik és szeretik. Barátságos beszélgetést folytattak arról a kérdésről, hogy milyen is egy jó tanár. A tanár úr érdekes dolgokat fogalmazott meg, amivel a legtöbb mai diák azonosulhat.

☛ Mikor döntötte el, hogy a tanári pályára lép?

– Erre a hivatásra születni kell. Gyerekkorom óta tanárnak készültem. Figyeltem az iskolában folyó munkát. Miután megkaptam a diplomám, folyamatosan tanultam a kollégáimtól és a diákoktól is. Ezt a mesterséget is holtig kell tanulni. Mi is egyfajta anyagot formálunk, az emberi lelket, és arra kell törekednünk, hogy ez a nemes anyag még értékeesebbé váljék. Olyan anyagot formálhatok, amit szeretek és tisztetek, mivel kölesönös tisztelet nélkül mit sem ér ez a hivatás.

☛ Mit kell csinálni ezzel az anyaggal, hogy nemesebbé válhasson?

– Minden gyerekben bízni kell, és tudatosítani kell benne, hogy ő is értékes. Biztatni kell, hogy tehetséges, ha nem is feltétlenül az irodalomban vagy a nyelvterületben, de valamiben bizonyosan ő is több, mint az átlag...

☛ A mai diákok adják magukat ahhoz, hogy nemesebb anyaggá alakítsák őket? Valóban rosszabbak a mai diákok?

– Ők tulajdonképpen „hozott anyagok”. Nem mondanám, hogy rosszabbak lennének, mint mi voltunk annakidején, csak elhanyagoltabbak. A szülők többet dolgoznak, így a tanárok felelőssége is nő. Nekünk szülőknek, orvosoknak és pszichiátereknek is kell lenniük eredeti foglalkozásunk mellett. A gyerekek ki vannak éhezve az emberi szóra. Nagy az igényük a közvetlen beszélgetésekre. Mindenki igényli a rendet, és ezt az osztályban is ki kell alakítani. Osztályközösséget kell alkotni, és a tanárnak is a „csapat” tagjának kell lennie.

☛ Hogyan váljék tagjává a tanár a gyerekek közösségének?

– Akinek nem a diák a „legfontosabb anyag”, az nem fogja tudni megmunkálni. Ha tagjává válik és részévé a közösségnek, engedelmessé válik számára a formálandó „anyag” is. Én magam a legtöbbször büszkén nézek arra a „darabra”, ami a kezeim közül került ki, amit magam is formáltam. A tanári az egyik legnehezebb de ugyanakkor a

MAJD NEM A BÁRDOSBA JÖTT

Szilvási Csaba 1943. november 21-én született a kárpátaljai Nagyszőlősen. A nyíregyházi Vasvári Pál Gimnáziumban érettségizett, magyar–orosz szakos középiskolai tanári diplomáját a Kossuth Lajos Tudományegyetem Bölcsészettudományi Karán szerezte 1966-ban. A tatabányai Pécs Antal Bányaiipari Akadémia Technikumban tanított hét évig, majd Fehérgyarmatra költözött. Élete meghatározó részében a távoli Szatmárban élt.

1979-ben a debreceni Kossuth Lajos Tudományegyetemen bölcsészdoktorrá avatták. A Bárdos korai éveiben kedves jó barátja, Sándor János hívta tanárnak iskolánkba, de akkor még nem állt kötélnek. Am 1991-ben Perger István, az akkori igazgató és Bárony László „meghívására” visszakérült Tatabányára, a megújult Péch Antal szakközépiskolába. A 2000/2001-es tanévben a piliscsabai egyetemen magyar szakmódszertan szemináriumot tartott óraadóként. 1968-ban megnősült, ügyvéd fiával és három unokával büszkélkedhet. Irodalmi tevékenységét a Ludas Matyiban megjelent humoros versikéssel kezdte. A 70–80-as években publikált verseket, novellákat több lapban. A Kelet-Magyarország című napilapban, illetve a Szabolcs-Szatmár-Beregi Szemlében jeletek meg írásai, és később a 24 Órában is.

Többször nyert regionális és országos irodalmi, illetve nyelvészeti pályázatokat, számos helyi és országos kitüntetésben részesült. Első gyermekverskötetete 1991-ben Tereferé-telefon címmel jelent meg. A könyvecskéből Esztergályos Cecília megzenésített egy verset, valamint iskolai anyanyelvtankönyvekben is szerepelt több részlet belőle. 2002-ben a Minerva Kiadó megbízásából lefordította Will Berthold Gyerekgár című regényét. 1999-ben Kurrenty Kőbölönc, 2002-ben pedig Pongpingvinek című újabb gyermekverskötetete jelent meg. 2004-ben az Alfadat Kiadó gondozásában megjelent A teremtő emberi kéz című kötete, amelyben tizenöt iparral, kézművessel, népművészettel készített riportok szerepelnek. Ennek a könyvnek a folytatását és újabb gyermekverskötetetét Bencsik János mutatta be a 2007-es Vértes Expón.

Munkájában az alázatot, a tiszteletet, a megbecsülést, a szeretetet, az állandó és permanens önképzést, a minél több irányú tapasztalatszerzést tartja a legfontosabbnak. A tanár olyan, mint egy kimeríthetetlen kincses gödör. Minél többet elvesznek belőle tanítványai, szerettei, barátai, annál nagyobb lesz ő maga is. Ezt vallja Szilvási Csaba.

legszebb hivatás. Ha újból megszületnék, akkor is tanár lennék. Szeretem, és soha nem unnám meg a tanítást.

♣ **Ha nem sikerül szót érteni a gyerekekkel, akkor mihez kezd?**

– Nem könnyen keseredem el, de ha ez az eset bekövetkezik, akkor magamban keresem a hibát, megpróbálom kideríteni, hogy miért nem találtam meg az illetővel a közös hangot. A mi munkánk mindig „családi keretek” között folyik. Szeretni és tisztelni kell egymást. Ha egy tanár a saját gyerekeit nem tudja nevelni, akkor a máséit sem tudja majd, és ha a máséit nem tudja ugyanúgy tisztelni és szeretni, mint a sajátjait, akkor a saját gyermekeit sem szereti és becsüli igazán. Az iskolából kikerült tanítványok mutatják meg, hogy milyenek voltak a „mestereik”. A mi munkánkat a volt tanítványok minősítik igazán. Ők tudják megmondani, hogy mit érünk a szakmában.

Néhány vers Szilvási Csabától

MOTYÓMATYI

*Motyómatyi-bölytyödében
Pantyizsok a motyólében.
Benne tyépen játyogatok,
tetyek, vetyek, motyogatok.*

Füjdetem játék matyómat

TALÁN így is kezdhette volna, de ki tudja miért, talán mert ő maga sem hétköznapi, így hát versei sem lettek azok. Minden egy napos délelőtt kezdődött, amikor hála a Vértés Volánnak nem jött a reggeli járat. Stronger piros tornacsukában kiült a város napsütötte emlékművére, és hirtelen elkapta az ihlet. Ezzel nemcsak a reggeli időt, hanem a spanyolórai felelést is elütötte, hangot adva az alkotásnak. Talán ő maga sem gondolta volna, hogy mint eddigi feketebárány, sör által ihletett alkotásai elnyerik bárkinek is a tetszését. De hát minden elkezdődik valahogy, mi pedig kíváncsian

*elmotyom a kity motyómat.
Ebből biztos sejtitek,
hogy egy kicsit selypíték*

*Ha nagy mosómedve leszek,
akkor majd már nem selypíték.*

POROSZKA

*Poroszkál egy porosz ló,
úti célja Poroszló,
körötte a por oszló.*

*„De messze van Poroszló!”
– sóhajt fel a poros ló
nyeregben a poroszló.*

FAISKOLA-ÉRETLENSÉG

*A májusi fagy a barackfácskán
észrevehetően nyomot hagyott.
Nem vették fel a faiskolába,
úgy látták, egy kicsit rügyefagyott.*

KÖZLEKEDÉSI DUGÓ

*Mennyi ember! Zsúfolt a tér,
mint egy szardíniásdoboz!
S mennyi autó! Ez borzalom.
Ez már nem csúcs-: fuccsforgalom.*

várjuk a folytatást. Ezek után persze meg sem lepődhetek, hogy a kérdésekre egyszerűen csak ennyit válaszolt:

„Szeretnék utazni vagy menekülni, új dolgok felé haladni, elhagyni a régieket. Ismeretlen élményeket magamhoz ölelni egy napra, hogy utána eldobjam őket. Szeretném elvetni a megismerést: nézni a rakpartot, anélkül, hogy tudnám, mi célt szolgál; s az impresszionizmus ismerete nélkül szemlélni a munkásokat, s tudni, hogy ez művészet.”

A BEVEZETŐT ÍRTA: CSONKA NIKOLETT

„Kis Petőfi
nem
vagyok,

verset írni
nem
tudok”

SOLIMAN EMIRA
FELVÉTELÉN:
STRONGER

VÁROSOM VONATÁN I.

*Kilesek az ablakon, csupa pára;
ahogy ránézek e neve-nincs tájra
ócska vonatomon időzve,
kezesbárányként, legyőzve.*

*Érzem a sínpálya összes göröngyét,
ez egyenes élet minden örömét
s bánatát, mit nekem ad,
üres, de csak ez maradt.*

*Új felszálló ritkán akad,
csak néhány régi ragadt
itt helyhez kötve,
s rám vigyorognak menetközbe’*

*Fáradt vagyok, kávé kéne,
s a régi tűz tán visszatérne,
de a büfékocsis, az egyetlen
leugrott a kalauzzal egyetemben.*

*Csak a vezető ül még a helyén,
hatalmas korona a fején;
nem tudom mi tartja még itt:
a szadizmus vagy csak a hit?*

*Oh, mily bűz a szerelvényben,
terjeng a korlátolt térben;
s mégis mindenki a helyén ül,
a fásultság nem könnyörül*

*Zsebembe nyúlok, s keresem
rég megörökölt jegyemet;
az, kitől kaptam, már
egy másik vonattal jár.*

*Mégis csodálatos ez az utazás,
s hisszük nincs elnyomás,
hisz’ szabadok vagyunk,
megosztjuk egymással padunk.*

*Így kerülünk mind a földre
egy nagy, közös körbe,
melybe nem fér be már:
az Ég, s előkerül egy gitár.*

*A vezető alkalmasint
szánakozva hátrakacsint;
kezemben régen a pohár,
ideje kiinni már!*

NE NÉZZ VISSZA!

*Csábít a futás, igaz?
Főleg ha nem lelsz vigaszt.
S rémiszt nagyon:
ha látod, ahogy nő egy halom.
Messzire az sosem juthat,
ki földhöz vágja múltat,
mint egy mocskos zoknit,
mit könnyű a sarokba dobni.*

*Minden arc zorddá lesz,
ha találkozik a tekintet:
az övé és a tied?*

*Ő még nem látott ilyet:
hogy szerepet nem kaptál a darabban,*

s nem leled a Világot magadban.
 Eközben üldöz, leköp, gúnyol
 a közöny újból, s újból.
 Hát fuss csak, hiszen mögötted
 súlyos idők pörögnek.
 Fogd fel elmúlt, elment:
 sosem leszel már gyermek!
 A rögeszme poharában úszunk,
 s azt hiszem nem túlzunk,
 ha egy részeg este,
 a pohár mellől kilesve
 lelünk a közönségnek adjuk:
 Nem ő minket, de a kereket mi hajtjuk.

VÁROSOM VONATÁN II.

Az egész ablak egy nagy párafolt,
 kinti olvadásra még várhatok;
 marad ami eddig is volt: a belső,
 szerencsével itt még lehetek első.

Az ülésbe préselvé magamat
 két kézzel bontom a falakat,
 melyeken csak vasfog eredményes;
 kísérletem nevéseges.

Megújulás integet a peronon,
 mint egy sosem-látott haverom,
 aki ügyködik, de hiába.
 Az én vonatom nekiment a Világnak

S a karambol örökre nyomot hagyott,
 roncsolt már az összes vagon;
 szerelőnek itt lennék én,
 felőlem elszálltak a lepkék.

De minden szándék hiába:
 írem nincs e hibákra,
 s én vagyok érte felelős,
 hogy csak én nem lettem hős.

Így kintről beszáll a nóta,
 fele mocskol, fele óda;
 énekkel nem tudom elnyomni,
 a füleket sem tudom befogni.

Már a vezető is e nótát fújja;
 ha vége, hát kéri: Újra!
 Keresem az eszme örét...
 Ezek után mi jó még?

Casting minden

Zenés komédia a sztár csinálásról

KERN András, Oláh Ibolya és a Megasztár. Körülbelül ennyi, ami megmarad az emberben az új magyar, igencsak beharangozott film megnézése után.

A történet a jelenhez kötődik, hiszen egy nemrég felfedezett cigánylányról szól, akinek nagyszerű hangja van, és egy nevelőintézetben nőtt fel. Sztorija tényleg vászonra vihető, de itt sajnos elmaradt a várva várt élmény. Kern András rendezte volna eredetileg a filmet, azonban átadta a munkát, és megmaradt csupán az idős zongorista szerepénél, akihez Ibolya (Kata) mint

Hiszzen Oláh Ibolya mellett Puskás Peti, a régi megasztáros is elég kiemelkedő szerephez jut úgy is, mint Ormos Kati (Oláh Ibolya) egy éjszakára alkalmas partnere.

És hogy Kern Andrásról is szót ejtsék, alakított már jobbat is. Mindenesetre itt is hozta a szokásos formáját. Néha egy-egy unott viccel, egyszerű életével, a lóversenyimádatával feldobja a film hangulatát. Jól játssza az idősödő, életunt zeneművészt, aki minden este egy egyszerű kocsmában zongorázik, és akit nagyon nehéz rávenni, hogy segítsen Kati (Ibolya) felkészítésében. Az ő alakítása viszont már nem tetszett ennyire. Igaz, az egyszerűség kedvéért a szerepet egyéniségére szabták, életszagúan vad és nyers ahhoz, hogy elhiggyük: a nevelőotthonok környékén olcsón mérik a testeket és reménytelenül zordak az éjszakák. Bár az alkotók a különbségeket hangsúlyozták, Oláh Ibolyából egy kicsivel kevesebb, a színművészetből több nem ártott volna.

Ormos Kati és Rezső bá: mégis ki kinek a skalpja?

AZ OLDAL KÉPEI: INTERNET

tanítvány kötődik. Legalábbis egy ideig. Aztán az érdekesnek, ám romantikusnak semmiképpen sem mondható csókjelenet egészen új színezetet adott a számomra addig apa-lánya kapcsolatnak.

Bár az alkotók tagadják, teljesen a TV2 egyik nagyon is befutott műsorára (Megasztár) épül a vígjáték története. Ilyen téren jól felépített a film, hiszen a válogatással kezdődik, majd jöhet a közép döntő, és végül a mindent vivő finálé, amit természetesen a film főszereplőjét alakító Ibolya nyer meg. A köztes képeket a tehetségkutató versenyre jelentkezők mindennapjainak bemutatása teszi ki. Azért azt be kell vallani, hogy énekelni még mindig jobban tudnak, mint színészkedni.

Tímár Péter két évtizedes rendezői múltjának minden darabjával (pl.: Egészséges erotika, Csapd le, csacsi!, Csinibaba, 6:3) bebizonyította már, hogy műfajteremtésre képes a magyar filmiparban. A Casting sem lenne rossz, hiszen klasszikus sztár csináló musicalünk eddig úgysem volt. Elsősorban azoknak ajánlom, akik Megasztár-rajongók, és akik élnek-halnak azért, hogy újra hallhassaák énekelni kedvenceiket. A film hetven százalékát ugyanis ez teszi ki. Sok dal, kevés tartalom, néhol egy kis érzelmesség, hol romantikusan, hol egy kicsit visszataszítóan, de nem rossz. Mindenesetre sem a sikerről, sem a sztárokról nem hiszük azt, hogy ez Valami Amerika. **CSONKA NIKI**

Elhunyt
 Almássy gróf
 vászonra
 álmodója

54 éves korában, egy rutin nyakműtét közben elhunyt egy külföldi (olasz) származású „angol beteg.” A minden idők legsikeresebb nem amerikai filmjének, az 1997-ben kilenc Oscar-díjjal és Golden Globe-bal jutalmazott Az angol beteg rendezője, Anthony Minghella a szigetországban a rendezők között a legnagyobb tekintélynek számított. – SZÜCS ÁGNES

Minghella rendezői pályafutását a színházban és a tévében kezdte. Két kevésbé sikeres film, a Szívből, igazán és a Mr. Wonderful után az áttörést 1996-ban Az angol beteg hozta meg számára. A Kristin Scott Thomas, Juliette Binoche és Ralph Fiennes főszereplésével készült filmdrámát kilenc

Oscarral jutalmazták, többek között Minghella a legjobb rendezőnek járó díjat is elnyerte.

Minghella kedvelte a regények adaptációt: ahogy a magyar vonatkozásban is jelentős, Almássy grófról szóló Az angol beteg alapjául Michael Ondatjee regénye szolgált, úgy a Tehetséges Mr. Ripley és a Hideghegy is feldolgozások. A Mr. Ripleynél egy Patricia Highsmith-krimet írt át forgatókönyvvé. Itt vált igazán ismertté Jude Law, aki Minghella következő alkotásában, a Charles Frazier regénye alapján készült Hideghegyben is főszerepet játszott.

Forgatókönyvírói és rendezői munkássága mellett 2000-től producerként is dolgozott, A csendes amerikai, A tolmács és a Michael Clayton című filmek Minghella jóvoltából jöhetnek létre.

Öröm vagy üröm...

Az utóbbi pár hétben rá kellett jönnöm, hogy mi nők mennyire naivak is vagyunk. Miért? Mert csodatévőknek hiszünk magunkat. Igen. Legtöbbünk úgy gondolja, képesek vagyunk egy másik embert gyökeresen megváltoztatni.

Különösen a párkapcsolatainkban hiszünk ezt előszeretettel. Azzal ámitjuk magunkat, hogy az általunk olyannyira csodált hímet majd pozitív irányba tudjuk megváltoztatni. (Pl.: Aki eddig láncdohányos volt, majd a mi kedvünkért teszi le a cigit, aki eddig minden hétvégén örök hűséget esküdött a laposüvegnek, ezek után már flörtölni sem fog vele, aki minden bulin megtalálta párszor élete párját, az innentől szigorú monogámiában fogja tengetni napjait mellettünk stb.) Frászt! A fanyar valóság bizony korántsem ez. A helyzet ugyanis a következő: A fent említett férfitípus

hivatása a mi érző, gyenge, szerelmes stb. szívünk kihasználása, majd „leigázása”. (Divatosabb szavakkal élve ez a „kihasználak, és otthagylak” szituáció, vagy a „csak addig kell, ameddig nincs meg” tipikus esete. Ahogy tetszik...)

Tehát a pasinak csak addig jelentünk értéket, ameddig meg nem kapott. (Hangsúlyoznám, hogy tisztelet a kivételnek!) Az erősebb nem fent említett tagjai pedig szinte mind ugyanazt a technikát alkalmazzák. Legjobban a rossz politikusokhoz tudnám hasonlítani őket. Miért? Mert náluk is van kampányidőszak, de csak utána döbbenünk rá a valóságra. (Az utóbbi természetesen hanyatt-homlok az ellenkezője annak, amit várunk.) A kampány alatt minden jó és szép, emberünk a csillagokat is lehozná nekünk (csak nehogy fel kelljen kelni a fotelból), évszázadok távlatában emlegeti a kapcsolatot (lelki-békénk biztonsági öre szerepben), és megígér mindent, amit csak

szerint rendezte a gyerekeket. Ő butuska volt, de nagyon bájos, erre emlékszem. Másodikban sem tudott még szépen olvasni. Én hamarosan elkerültem abból az iskolából, másik városba költöztünk.

Ha kíváncsi is voltam, mi történt vele az elmúlt tíz évben, mit is mondhattam volna neki? Semmi kedvem nem volt egy erőltetett beszélgetéshez. Ha rám is ismert, bár nem hiszem, ő sem akarta elmesélni, hogyan alakult a sorsa.

Csendben ültünk. Ő zenét hallgatott, én meg olvastam. Míg a nejlonszatyrában kotorászott a Balaton szelete után, én a bordó bőrtáskámmal tökéletesen harmonizáló nesseszeremből szedtem elő egy papírsepit. Azt hittem, nincs szükség szavakra, hogy az életünk közötti különbséget kifejezzem.

Egyszer csak bűgő hangon telefonálni kezdett:

„Szia, tudsz most beszélni? Jól vagy? Én most megyek dolgozni. Képzeld, teljesen ki vagyok. Nincs forgalmunk. Az Andi is csak egy ezrest keresett tegnapi. A Béla nem bírja idegileg. Azt mondja, abbahagyja, pedig csak most kezdte. Én is csak hatezret hoztam össze. Összeveszttem a Danival, nem fogja kiváltani a zaciból a nyakláncomat, ha csak ennyit keresek. Mondtam neki, hogy én mindent megteszek, kint állok, de ha egyszer nincs forgalom...”

...És ezzel választ kaptam a ki nem mondott kérdésemre.

SZÜCS ÁGNES

lehet (majd végzetes Alzheimer-kört kap szegény), hogy megkaparintson magának. Mi pedig boldogan belemegyünk – majdnem – mindenbe, nem gondolván arra, hogy ez csak színház.

Aztán körülbelül úgy egy-két hét után sorra kiderülnek a kedves rossz tulajdonságai... és itt jön az, amit a cikk elején említettem, a naivítás. Ez általában reménnyel, jóhiszeműséggel meg némi „rózsaszín köddel” párosul, amelytől olyan fantasztikusan tévesen azt fogjuk hinni, hogy: „Ez még belefér...”, vagy: „Az nem olyan nagy baj”,

vagy: „Hát majd változni fog/Én majd változtatok rajta” stb. Ezekkel a mondatokkal hitetjük el saját magunkkal, hogy aktuális Nagy Ő-nk maga a megtestesült tökéletesség. (Kismillió hibája ellenére, amelyek kellő idő után majd minket is az örületbe kergetnek.)

Ismerek egy nagyon böles embert, aki egyszer azt mondta nekem, hogy a legtöbb nő érzelmi helyzetben képtelen az észére/észérvekre hallgatni, a szívünk után megyünk, de legtöbbször rosszul választunk. Nem hittem neki, erősködtem, hogy majd én bebizonyítom az ellenkezőjét. De be kell vallanom valamit. Igaza volt.

Azoknak a nőknek/lányoknak pedig, akiknek „rémlik valahonnan a találkozás” ilyen férfiakkal/ fiúkkal csak azt tudom mondani, hogy ez az ún. tanulópenz. Tanulópenz arra, hogy többet ne dőljenek be pár kedves szónak, a kampánynak, mert már pontosan tudják, milyen az utána következő valóság. Ismert a mondás, mely szerint: „Zseni a más kárán, okos a sajátján, a buta pedig azon sem tanul.” Énszemély szerint egyet megfogadtam. Ha már zseni nem tudtam lenni, buta sem leszek!

Valamint jövők a Jóistennek egyel, hiszen nem engem büntetett, hanem azt a lúzert, aki a mai napig azt hiszi, hogy övé a főnyeremény. Marad a kérdés, hogy akkor én mit nyertem az egészszel? Ha más nem, hát élettrajzi regényem első fejezetének forrásanyagát... WEISZENGRUBER DÓRA

AZ OLDAL INFORMÁCIÓS KÉPEI: ORBÁN ZITA

Találkozás egy fiatal nővel

AVONATON leült velem szemben egy fiatal nő. Törékeny, csinos kis cigánylány volt, enyhe szemtengelyferdüléssel. Valamiért ismerősnek tűnt. A könyvem mögül pillantgattam rá. Olcsó, kínai, feszülős felsőt viselt, és olyan magas sarkú csizmát, amit – megkockázatom – nem emberi lábakra terveztek. Szorongatta a tigrismintás kistáskáját. A kicsit bandzsa szemű és a széles arccsontja ejtettek gondolkodóba. Aztán hirtelen rájöttem, hogy együtt jártam vele általános iskolába.

Az első tanítási napon nagy masni volt a hájában, köpenyt viselt, és kedvesen mosolygott. Mintha kezdetben egymás mellett is ültünk volna, de ebben már nem vagyok biztos. Lehet, hogy csak a történetet akarja kikerekíteni a tudatalattim. Mindegy. Ha ültünk is egy darabig együtt, hamar elkerültem más padsorra. Egy kisvárosi iskolában a régivágású tanító néni képességek

Negyven éve történt

Tavaszi Prágában és másutt

Mi történt 1968-ban? – tesz fel talán sokan a kérdést teljesen jogosan, ugyanis napjaink diákjai a történelemórán kívül nem értesülnek ennek az évnek a fontosságáról. Központi vagy iskolai hatvan-nyolcas megemlékezésre talán nincs is szükség, de mégis fontos, hogy tisztában legyünk a történetekkel. A második világháború borzalmait után 1968-ban ismét felbolydult az egész világ, az általános elégedetlenség futótűzként terjedt, és számos, az egész emberiséget érintő esemény zajlott. A most következő sorok ezt hívatottak bemutatni a teljesség igénye nélkül. – KIS GÁBRIEL áttekintése

A '68-ban lejátszódó események egyik mozgatórugója Csehszlovákia volt. Január 5-én olyan változások mentek végbe a politikai életben, amelyek később végzetesnek bizonyultak. A Központi Bizottság ezen a napon határozta el, hogy szétválasztja az államelnöki és a CSKP Központi Bizottságának főtitkári tisztségét. A pártvezető, Antonín Novotný helyett, Alexander Dubček lett, aki nagyszabású gazdasági és reformterveket dolgozott ki, aki a részletek megbeszélése végett Moszkvába utazott 29-én. A tárgyalások teljes egyetértésben zajlottak a hivatalos közlemény szerint.

Miközben Dubček hatalomra került, a világ más tájain is érlelődni kezdett a konfliktus. Az USA és Dánia kapcsolata jelentősen megromlott, amikor január 21-én lezuhant egy B-52-es amerikai bombázó és négy hidrogénbombából álló rakomány Grönlandon. Szerencsére detonáció nem következett be, de az európai államok egyre jobban aggódtak Amerika balesetveszélyessége miatt. (1950 és 1968 között 31 hasonló baleset történt.) Az USA a látszat ellenére igyekezett elkerülni a fölösleges összecsapásokat, ugyanis

fő erejét az 1957 óta tartó vietnami háborús konfliktus megoldására összpontosította. Első gesztusként abbahagyták a bombázásokat, de a Vietkong alakulatai továbbra is támadták a szövetségeseket. Az amerikai sereg válaszul elfoglalta Hue császárvárost és az utolsó Vietkong támaszpontokat.

A csehszlovák helyzet márciusra tovább fokozódott, így 23-án Drezdában az NDK, a Szovjetunió, Bulgária, Lengyelország, Csehszlovákia és Magyarország pártvezetői egy tárgyalás keretében fejtették ki nézeteiket. Kádár János kivételével mindannyian támadták a Dubček-féle reformokat. A magyar pártelnök talán azért nem tiltakozott, mert januárban ő is nagyszabású változtatásokat hajtott végre az országban. Az új gazdasági mechanizmus keretein belül megszüntették a tervutasítást, de bevezették a szabályozókat. A legfontosabb ilyen szabályozó az árrendszer volt, amely a „szocialista piacgazdaság” megteremtését szolgálta. A reformok hatására az árak sokkal nagyobb mértékben emelkedtek évről-évre, mint korábban, de a propagandának köszönhetően az emberek szükségszerűnek tartották a reformokat.

Mialatt tárgyaltak a varsói szerződés országai, Lengyelországban diák- és munkáslázadások törtek ki. A csehszlovák reformok hallatán diákok ezrei tüntettek Varsóban és Krakóban a lengyel demokratizálódásáért. A követelésekhez hamarosan a gyárak és üzemek munkássága is csatlakozott. A rendőrség keményen fellépett a

tüntetőkkel szemben, és hivatalos adatok szerint 1208 személyt tartóztattak le. A zavargások ennek ellenére nem szüntek meg, így bezárták a varsói egyetem nagy részét. A párt a megmozdulásokra kemény rendszabályokkal reagált, és átfogó tiltogatási akcióba kezdett. Ennek hatására megoldódni látszott a helyzet.

Ez idő tájt az USA-ban Martin Luther King szállt harcba az emberi és polgárjogokért, különösképpen a néger helyzetének biztosításáért. Munkásságát azonban sokan nem nézték jó szemmel, így április 4-én, miközben beszédet mondott, merénylet áldozata lett. Sok néger ezután úgy látta, hogy a békés politikáznak nincs értelme, így számos amerikai városban faji zavargások törtek ki annak ellenére, hogy Lyndon B. Johnson elnök április 11-én törvényben korlátozta a színesbőrűek diszkriminációját.

A csehszlovák demokratizálódás a tárgyalások ellenére sem szűnt meg, sőt a Csehszlovák Kommunista Párt a közélet minden területére kiterjesztette azt áprilisi programjában. Előírták a tisztségek halmozásának tilalmát, illetve azt, hogy biztosítani kell az egyéni szabadságot és a jogot a magántulajdonra. Kilátásba helyezték továbbá az üzemek decentralizációját. A csehszlovák példa láttán Lengyelország után Franciaországban és a Német Szövetségi Köztársaságban is tüntetések bontakoztak ki. A francia diákok az egyetemek megreformálásáért szálltak harcba, de miután a rendőrség túlzottan brutálisan lépett fel ellenük, a szakszervezetek szolidaritási sztrájkra szólították fel a munkásságot. Az országban már-már polgárháborús viszonyok uralkodtak, amikor Charles de Gaulle elnök

tévébeszédében biztosította a tüntetőket az egyetemi viszonyok rendezéséről és az átfogó szociális reformokról. A német diákok is az utcára vonultak, de az összecsapások nem voltak olyan hevesek, mint Franciaországban. A szükségállapot-törvény elleni tiltakozás azonban nem hozta meg a kívánt eredményt, ugyanis a szövetségi gyűlés május 30-án törvénybe iktatta azt.

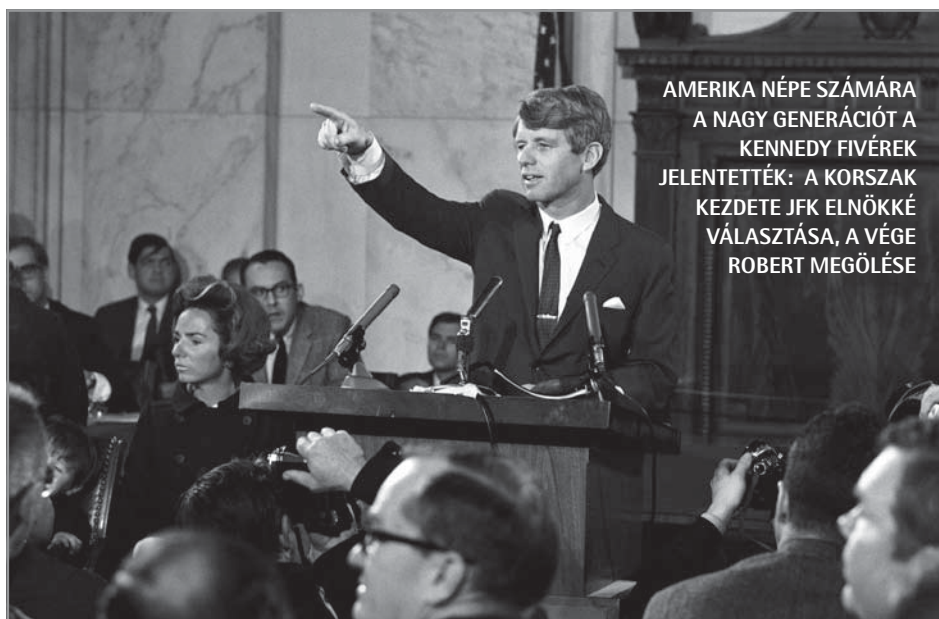
Miközben káosz uralkodott számos területen, viharfelhők kezdtek gyűlni Csehszlovákia felett is. A májusban tartott moszkvai csúcstalálkozó után, amit a csehszlovák vezetőkkel tartottak, a Szovjetunió megbizonyosodott a helyzet válságosságáról. Miután megbeszéléseket tartottak a keleti blokk többi országával is, úgy döntöttek, hogy május 31-én „hadgyakorlat lebonyolításának céljából” szovjet csapatokat küldenek Csehszlovákiába. A demokratizációt azonban júniusban is folytatták, dacolva a Varsói Szerződés országainak fenyegetésével. A helyzet rendezésére a Szovjetunió ismét összehívta az NDK, Magyarország, Lengyelország és Bulgária képviselőit. A tárgyalás eredményeként figyelmeztetést intéztek a Csehszlovák Kommunista Párthoz, amit az ultimátumként értékelt.

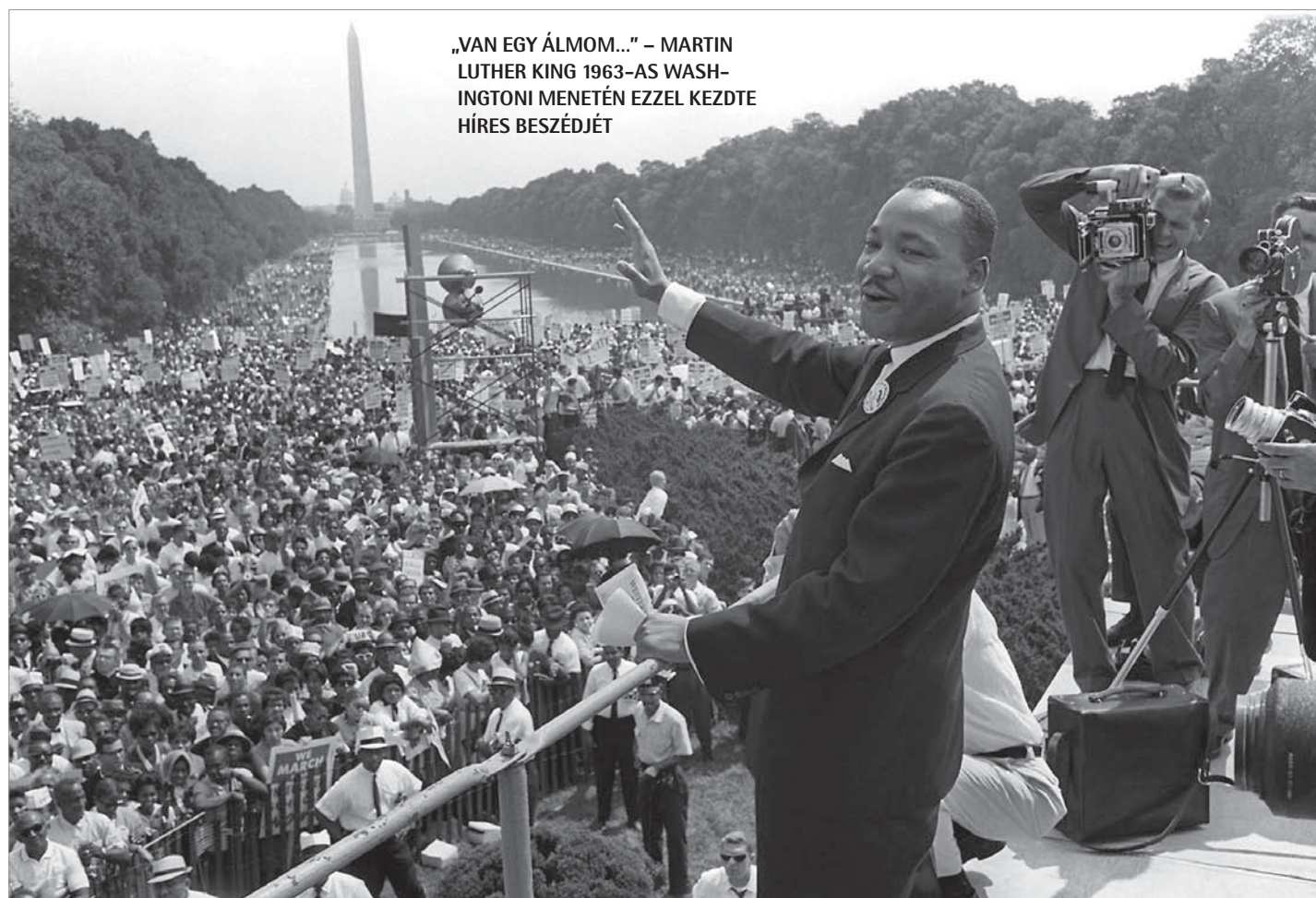
PRÁGA

VIETNAM

AMERIKA NÉPE SZÁMÁRA
A NAGY GENERÁCIÓT A
KENNEDY FIVÉREK
JELENTETTÉK: A KORSZAK
KEZDETE JFK ELNÖKKÉ
VÁLASZTÁSA, A VÉGE
ROBERT MEGÖLÉSE

„VAN EGY ÁLMOM...” – MARTIN LUTHER KING 1963-AS WASHINGTONI MENETÉN EZZEL KEZDTE HÍRES BESZÉDJÉT

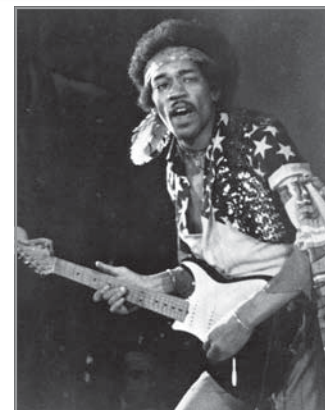
Ennek ellenére Dubcek pártvezető egy rádióbeszédben kijelentette, hogy kitart a reformok mellett. Ekkorra már nyilvánvalóvá vált, hogy a fegyveres konfliktus elkerülhetetlen. Augusztus 20-án a Szovjetunió, Bulgária, Lengyelország, Magyarország és az NDK csapatai rajtaütésszerűen megszállták Csehszlovákiát. Ezzel Brezsnyev megakadályozta, hogy a szovjet mintától eltérő, demokratikus szocializmus bontakozzon ki. A megszállás a magyar forradalomhoz képest egész „békés” volt: ugyanis mindössze ötven halálos áldozatot követelt. A Csehszlovák Kommunista

Párt egy titkos helyen rendkívüli ülést hívott össze, és követelte az inváziós csapatok kivonását. Nem sikerült megállapodni a szovjetekkel, de a katonai nyomás valamelyest csökkent, amikor kivonták a csapatokat Prágából, Brünnből és Pozsonyból. Október 3-án Dubcek a Kremlben kénytelen volt aláírni egy egyezményt, mely lehetővé tette, hogy országában továbbra is szovjet csapatok állomásozzanak. Brezsnyev ezután ígéretet tett, hogy a többi ország haderejét a hónap végére kivonja. Ezzel az egyezményvel nyilvánvalóvá vált, hogy a Dubcek-féle Csehszlovákia hosszú távon nem maradhat fenn, mivel ellenkezik a Szovjetunió külpolitikai elveivel. Dubcket egy éven belül koholt vádak alapján kizárták a Kommunista Pártból, így végleg reménytelenné vált a lehetőség a reformokra.

Az év utolsó hónapjaiban a világ tekintete az USA-ra szegeződött, ugyanis november 1-jén Johnson elnök parancsot adott az észak-vietnami bombázások megszüntetésére. Ennek hatására az észak-vietnami kormány kifejezte készségét a tárgyalásokra, amelyen a dél-vietnami Felszabadítási Front is részt venne. Dél-Vietnamban azonban nem akarták elismerni hivatalos képviselőjüknek a Felszabadítási Frontot. Hosszas viták után

sikerült elérni, hogy mindegyik fél helyet foglaljon a béketárgyaláson. Az amerikaiak politikai sikereik mellett komoly technikai sikereket is elértek az év végére, ugyanis december 21-én startolt el Apollo-8 nevezetű űrhajójuk, mely először vitt embert Hold körüli pályára.

Ezzel az 1968-as év végére értünk, de még számos fontos dolgot ki lehetne említeni. Gondoljunk csak a mexikói olimpia fantasztikus világsúcsaira: az első tíz másodperc alatti 100 méteres síkfutásra, a majdnem kilenc méterre replülő amerikai távolugróra (Bob Beamon). Ugyanebben az évben Robert Kennedy demokrata elnökjelölt életét gyilkos merénylő golyója oltotta ki Los Angelesben. Annyi érdekes esemény történt ebben az évben, hogy egy cikkben ezt összefoglalni szinte lehetetlen. Sokak szerint a francia forradalom óta nem látott ennyi izgalmat és érdekességet a jó öreg Európa. Ezek szereplői lassan a történelemlétkönyvekbe, szemtanúi pedig nyugdíjaskorba lépnek, de a '68 által generált életérzés, zenei-művészeti stílus ma is meghatározza a felnövekvő generációk életérzését.

1968 legjellemzőbb rock-ikonja Jimi Hendrix volt

A KÉPEK FORRÁSA: INTERNET

A kapitalizmus bosszúja 68 alapvetően baloldali ifjúsági mozgalma-ért: negyven évvel később méregdrága makett idézi a prágai tavasz emlékeit